

Το Λήμμα Άντλησης για Κανονικές Γλώσσες:

Έστω L μια άπειρη κανονική γλώσσα. Τότε υπάρχει ένας αριθμός n (μήκος άντλησης) τέτοιος ώστε κάθε $x \in L$ με $|x| \geq n$ να μπορεί να γραφεί στην μορφή $x = uv^n$ όπου για τις συμβολοσειρές u, v και w ισχύει:

- $|uv| \leq n$
- $v \neq \varepsilon$
- $uv^m w \in L$ για κάθε φυσικό $m \geq 0$

Ιδιότητα

Ισότητα
 $\{0^n 1^n \mid n \geq 0\}$

Αναλογία
 $\{0^{2n} 1^{3n} \mid n \geq 0\}$

Παλινδρομ/τα
 $\{w w^R \mid w \in \{a, b\}^*\}$

Ανισότητα
 $\{a^n b^m \mid n \leq m\}$

$\{a^n b^m \mid n < m\}$

$\{a^n b^m \mid n > m\}$

Συμμετρία στο Κέντρο
 $\{a^n b^m c^n \mid n, m \geq 0\}$

$\{a^n b^m c^k \mid i = j + k\}$

$\{a^i b^j c^k \mid i > j + k\}$

Παράθεση
 $\{a^n b^m c^n \mid n, m \geq 0\}$

$\{a^n b^m c^n \mid n, m \geq 0\}$

$\{a^i b^j c^k \mid j = i + k\}$

Διάξευση Συμβ/ρών
 $\{a^i b^j c^k \mid i = j \text{ ή } j = k\}$

$L_1 = \{0^n 1^n \mid n \geq 0\}$ – ΑΠΟΔΕΙΞΗ

Η L είναι άπειρη. Υποθέτουμε ότι είναι κανονική. Έστω p το μήκος άντλησής της.

Η συμβολοσειρά $s = 0^p 1^p$ ανήκει στην γλώσσα και έχει μήκος $2p \geq p$. Η συμβολοσειρά μπορεί να γραφεί στην μορφή $s = uv^n$ με $0 < |v|$ και $|uv| \leq p$.

Επιπλέον για κάθε φυσικό k θα ισχύει $uv^k w \in L$.

Επειδή $|uv| \leq p$ έπεται ότι το uv θα περιέχεται στο 0^p . Έτσι η λέξη s θα αποτελείται από τα εξής τμήματα:

$$\begin{cases} u = 0^i, & i \geq 0 \\ v = 0^j, & j > 0 \\ w = 0^{p-i-j} 1^p \end{cases}$$

Η συμβολοσειρά $uv^2 w$ θα είναι $0^{p+j} 1^p$ συνεπώς δεν θα ανήκει στην L αφού δεν θα έχει ίσα 0 και 1.

Άτοπο από το λήμμα άντλησης. Συνεπώς η γλώσσα δεν είναι κανονική.

(1) Επιλέγουμε μια **συμβολοσειρά** s που ανήκει στην γλώσσα που το **πρώτο σύμβολο είναι**

- (α) υψωμένο τουλάχιστον στην p
- (β) ανήκει οριακά στην γλώσσα

(2) Υπολογίζουμε το μήκος της συμβολοσειράς που επιλέξαμε στο (1)

(3) Το uv θα περιέχεται στο πρώτο σύμβολο που έχουμε επιλέξει.

(4) Το πρώτο σύμβολο της s υψωμένο στην i

(5) Το πρώτο σύμβολο της s υψωμένο στην j

(6) Ακριβώς ίδια συμβολοσειρά με την s όπου στον εκθέτη του 1ου σύμβολου θα έχει αφαιρεθεί το $-i - j$

(7) Θα είναι:

- $uv^2 w$ ή
- $uv^0 w$

(8) Αντίστοιχα από την επιλογή μας στο (7)

- Θέτουμε $+j$ στον 1ο εκθέτη της s .
- Θέτουμε $-j$ στον 1ο εκθέτη της s .

(9) Αιτιολογούμε γιατί η συμβολοσειρά που έχουμε δεν ανήκει στην γλώσσα.

Έστω L μια κανονική γλώσσα. Ορίζουμε ότι:

- Δύο συμβολοσειρές x, y είναι **διακρινόμενες ανά δυο** αν και μόνο αν υπάρχει συμβολοσειρά z τέτοια ώστε μια μόνο από τις xz και yz να ανήκει στην γλώσσα.
- **ΘΕΩΡΗΜΑ:** Αν μια γλώσσα έχει n διακρινόμενες ανά δύο συμβολοσειρές, τότε το αυτόματό της θα πρέπει να έχει τουλάχιστον n καταστάσεις.

Χρήση του ορισμού για να αποδείξουμε ότι η γλώσσα $L = \{0^n 1^n \mid n \geq 0\}$ δεν είναι κανονική

Απόδειξη:

Υποθέτουμε ότι είναι κανονική. Συνεπώς θα υπάρχει πεπερασμένο αυτόματο με n καταστάσεις που την αναγνωρίζει.

Θεωρούμε τις συμβολοσειρές $0, 0^2, 0^3, 0^4, \dots, 0^m$ (όπου $m > n$)

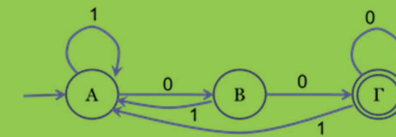
Οι παραπάνω συμβολοσειρές είναι διακρινόμενες ανά δύο: Π.χ. Έστω 0^i και 0^j με $i \neq j$. Πρέπει να βρούμε ένα z τέτοιο ώστε ένα μόνο από τα $0^i z$ και $0^j z$ να ανήκει στην γλώσσα. Επιλέγουμε $z = 1^i$ οπότε $0^i 1^i$ ανήκει στην γλώσσα και $0^j 1^i$ δεν ανήκει στην γλώσσα. Συνεπώς οι m συμβολοσειρές είναι διακρινόμενες ανά δύο.

Συνεπώς κάθε αυτόματό της θα έχει τουλάχιστον $m > n$ καταστάσεις.

Άτοπο. Άρα η L δεν είναι κανονική.

Χρήση του ορισμού των διακρινόμενων συμβολοσειρών για να αποδείξουμε ότι ένα ΝΠΑ έχει ελάχιστο πλήθος καταστάσεων.

Απόδειξη: Το ακόλουθο ΝΠΑ της γλώσσας $L = \{w \in \{0,1\}^* \mid w \text{ τελειώνει με } 00\}$ έχει ελάχιστο πλήθος καταστάσεων:

Οι συμβολοσειρές $s_1 = \varepsilon, s_2 = 0, s_3 = 00$ είναι διακρινόμενες ανά δύο:

s_1 και s_2 είναι διακρινόμενες. Επιλέγω $z = 0$ και έχουμε:

- $s_1 z = \varepsilon 0 = 0 \notin L$

- $s_2 z = 00 \in L$

s_1 και s_3 είναι διακρινόμενες. Επιλέγω $z = \varepsilon$ και έχουμε:

- $s_1 z = \varepsilon \varepsilon = \varepsilon \notin L$

- $s_3 z = 00\varepsilon = 00 \in L$

s_2 και s_3 είναι διακρινόμενες. Επιλέγω $z = \varepsilon$ και έχουμε:

- $s_2 z = 0\varepsilon = 0 \notin L$

- $s_3 z = 00\varepsilon = 00 \in L$

Συνεπώς οποιοδήποτε ΝΠΑ της L απαιτεί τουλάχιστον 3 καταστάσεις.